

Aan de Minister voor Natuur en Stikstof
Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselveiligheid

**Directoraat-generaal Natuur
en Visserij**
Team Visserij

Auteur

[Redacted]

TER BESLISSING
Datum

26 oktober 2023

Kenmerk

DGNV-V / 38443780

nota

Antwoord op motie Van Campen over het breder
toestaan van de bevissing van de Amerikaanse
rivierkreeft

Kopie aan

Bijlage(n)

3

Parafenroute

[Redacted signature area]

Aanleiding

Op 11 oktober 2023 hebben leden Van Campen en Valstar (beiden VVD) en Grinwis (CU) een motie ingediend over het breder toestaan van de bevissing van de Amerikaanse rivierkreeft (kenmerk 2023D41839). De motie is door de kamer aangenomen nadat u deze heeft ontraden. In de bijlage vindt u de kamerbrief waarin u aangeeft hoe u invulling gaat geven aan deze motie.

Programma 'ontwikkeling beheersingsaanpak uitheemse rivierkreeften'

De problematiek rond uitheemse rivierkreeften omvat meer aspecten dan bevissing. Het programma 'ontwikkeling beheersingsaanpak uitheemse rivierkreeft' moet een handelingsperspectief, afwegingskader en (kosten)effectieve maatregelen voor beheersing van de kreeften in de praktijk gaan bieden. Bevissing is daar slechts één onderdeel van. Aan de brief is daarom een bijlage toegevoegd om de Kamer breder te informeren over de voortgang van het programma.

Geadviseerd besluit

- Advies MNenS: U kunt de bijgevoegde kamerbrief ondertekenen en de bijlage naar de Kamer sturen.
- Advies MLNV: U kunt kennis nemen van de bijgevoegde nota en wordt gevraagd om uw akkoord op de bijgevoegde reactiebrief op de motie Van Campen e.a. die mede namens u door de Minister van N&S aan de Kamer zal worden verzonden.

Kernpunten

Aanleiding

- Uitheemse rivierkreeften veroorzaken veel overlast en schade in Nederland.
- Binnen de huidige wettelijke kaders mogen momenteel alleen beroepsvissers beroepsvistuigen, zoals fuiken en korven, in het water zetten. De waterschappen en gemeenten kunnen wel beroepsvissers inhuren voor het wegvangen van rivierkreeft, maar dat gebeurt tot dusver nog weinig. Daarnaast kunnen waterschappen ontheffing aanvragen om in de vorm van gebiedspilots rivierkreeft weg te vangen.
- Momenteel is het echter niet mogelijk voor waterbeheerders die overlast ondervinden om zonder ontheffing hun eigen personeel in te zetten bij het wegvangen van uitheemse rivierkreeft.
- Burgers mogen momenteel alleen met een VISpas en een hengel op kleine schaal rivierkreeft wegvangen.
- De motie Van Campen verzoekt u de wet- en regelgeving zodanig aan te passen dat de bevissing van de uitheemse rivierkreeft op verantwoorde wijze met fuik en kreeftenkorf breder wordt toegestaan dan door enkel de beroepsvisserij, bijvoorbeeld ook door sportvissers en agrariërs.
- U heeft deze motie ontraden aangezien het vrijgeven van de bevissing aanzienlijke risico's meebrengt op het gebied van:
 - Verdere verspreiding van kreeften;
 - Bijvangst/ecologische nevenschade;
 - Handhaafbaarheid.
- De Kamer heeft de motie Van Campen aangenomen.

Invulling motie

- In de bijgevoegde kamerbrief geeft u aan dat MLNV een aanpassing van de regelgeving zal opstarten om voor waterbeheerders het gebruik van een selectief rivierkreeftvangstuig mogelijk te maken.
- Hiermee geeft u invulling aan de motie door op een verantwoorde wijze de mogelijkheden voor bevissing van de uitheemse rivierkreeft te verbreden.
- U kijkt hiermee af van de suggesties in de motie om deze verbreding te doen voor fuiken en korven, en om het gebruik van deze tuigen toe te staan aan sportvissers (burgers) en agrariërs.
- Fuiken en korven hebben als nadeel dat naast rivierkreeft ook aanzienlijke aantallen vissen en andere waterdieren worden bijgevangen. Daarmee kan grootschalige inzet van deze vangtuigen aanzienlijke ecologische nevenschade geven.
- Daarnaast zal de grootschalige inzet van fuiken handhaving op stroperij, die ook vaak met fuiken plaatsvindt, aanzienlijk compliceren.
- Een verder aandachtspunt bij de inzet van fuiken en korven is dat dit de belangrijkste vistuigen zijn voor de aal. Omdat het slecht gaat met de aal en deze soort nadrukkelijk beschermingsmaatregelen behoeft is voor deze vistuigen op basis van EU-verplichtingen een gesloten periode voor drie maanden ingesteld (sept-nov). Daarnaast mogen in wateren waar aal of wolhandkrab met een te hoog dioxinegehalte zijn aangetroffen op dit moment jaarrond ook geen fuiken en korven worden gebruikt. Toestaan

van fuiken voor de bevissing van rivierkreeft leidt dus ook in deze wateren tot een aanzienlijk handhavingsprobleem.

- Omdat voor het succesvol bestrijden van rivierkreeft zeer intensief gevist moet worden, met om de 30 tot 50 meter een vangtuig in het water, is het niet wenselijk om breed fuiken en korven door burgers te laten inzetten. Daarom moet bestrijding plaatsvinden onder regie van een overheid. Bovendien voorkomt dit dat burgers ongecontroleerd met exoten gaan rondslepen.
- Om daarbij de bestrijding op verantwoorde wijze plaats te laten vinden dient dit bij voorkeur niet met fuiken, maar met specifieke selectieve vangtuigen plaats te vinden die geen bijvangstproblematiek kennen.
- Daarbij moet het voor handhavende instanties makkelijk zijn om het selectieve vangtuig te onderscheiden van een regulier beroepsvisttuig (de fuiken en korven).
- In een bijna afgerond traject van LNV en het Hoogheemraadschap Delfland zijn twee toepasbare alternatieve vangtuigen ontwikkeld. Daarnaast wordt op dit moment een bredere inventarisatie uitgevoerd van mogelijk andere rivierkreeft vangtuigen die worden ontwikkeld door derde partijen.
- De voorgestelde aanpassing van de regelgeving vergt een AMvB wijziging en moet mogelijk ook in Brussel worden genotificeerd. Dit betekent dat deze aanpassing op zijn vroegst in de tweede helft van het volgende jaar gerealiseerd kan zijn.

Privaatrechtelijke toestemming

- Naast het gebruik van beroepsvisttuigen (waar de nu voorliggende motie betrekking op heeft) bestaat tevens de wens bij de waterbeheerders om bevissing mogelijk te maken zonder privaatrechtelijke toestemming van de eigenaar van een water.
- De noodzakelijke toestemming van de eigenaar of van de huurder van een visrecht is een kernbepaling uit de Visserijwet die dus verbonden is met het eigendomsrecht.
- Een aanpassing hiervan is alleen mogelijk via een wetswijziging en hierbij spelen ook mogelijke aspecten van nadeelcompensatie.
- De opties tot aanpassing van de wetgeving op dit punt zijn in de afgelopen periode in beeld gebracht in een verkenning, die vanuit de programmatische aanpak rivierkreeft heeft plaatsgevonden. Hierover zult u op een later moment worden geïnformeerd.